

Txirritola

ARAMAIO / Barikua / 2002ko urriaren 4a / 40. zenbakia

KOORDINATZAILEA: Ubane Madera • Otolara Lizentziaduna 31 20500 ARRASATE • Tel.: 943 71 25 11 • Faxa: 943 71 23 89 • Posta elektronikoa: txirritola@goiena.com • Lege gordailua: SS.1084/02

Hogeita zazpi kiloko perretxikoa Alzagan

UBANE MADERA

Horrelako perretxikorik ez da ez askotan ikusten gure mendietan. Honako hau Alzaga auzoko zelai baten hartu zuten joan den astean. 27 kilo pisatzen du, eta handiagoa ere ei dago.

UBANE MADERA

Beste perretxiko handiago bat ere badago mendian.

Halaxe kontatu digu Felipe Zabala alzagarrak. Hark topatu zuen perretxikotzarra joan den eguean. Non? Bada, Alzaga inguruan, baina ez edonon. Izan ere, eta nahiz eta perretxikoaren itxura enborren baten jaiotako perretxikoarena izan, Felipe Zabalak behin eta berriro esan digu landan, zelaietan, topatu duela, belar artean. "Ez dakigu zer perretxiko mota den, ezta jangarria den ere. Galdetzen ibili gara, liburuetan ere begiratu dugu, eta oraindik ez dugu asmatu".

ONA BADA JAN, BESTELA BOTA

Hogeita zazpi kiloko elementua da. Felipek berak esan digun moduan, "ez dut horrelakorik sekula hartu". Baina handiagorik ere ei da. "Beste bat ere ikusi dut, hau baino luzeagoa; kilo

dezente gehiago izango ditu, hamar kilo gehiago, akaso". Seguruenik, hura ere etxera ekarriko duela kontatu digu Felipek, baina horretarako laguntza behar du. "Bestea bi lagunen artean hartu genuen".

Orain, garrantzitsuena jangarria den edo ez jakitea da. "Ona bada jan egingo dugu, eta bestela, bota". Hortaz, ona bada, Alzaga gain baserrikoek badute, bai, tortillak betetzeko jaki goxoa den bora luzerako.

Jai giro ederra Txirritola Egunean

Jende dezente batu da asteburuan Txirritola Euskara Elkar-teak antolatutako jaietan. Argazkiak herri bazkaria erakusten du. Hirurogei lagun batu ziren bazkarian, eta trikitilariak, txiste kontalariak eta eguraldi onak lagunduta, giro bikaina izan zuten herritarrek. Eta, biribiltzeko, Amaia Zubiriaren kontzertuak gozatu zuen Aramaioko gaua.

HERRITARREN HITZA / Arantza Ibane - Langilea

OUTSIDER-AK DONOSTIAN

Irail aldera urtero izan ohi dugu zinea eta glamourra ikusteko parada Donostian. Nik zinea betidanik izan dut gustuko, ez da moda kontua. Beste istorio batzuetan murgiltzeko aukera izaten dugu; batzuetan ez dute norberarekin zerikusirik, bestetan ordea, norberaren bizipenekin antzekotasun handia dutenak hor, gure begien aurrean, daude pantailaratuak. Bi aukerak dira erakargarriak niretzat.

Ez dut Donostian izandako filmik ikusi, baina badira bi ikusteko amorratzen nagoenak. Bata Adolfo Aristarainen *Aguares Comunes*; berea den *Un Lugar En El Mundo* nire

gogokoenen artean dago. Gehienetan, ezak kreatibitatea bultzatzen du eta hori nabaria da Argentinan. Gauzak aldatu guran dabilta, nonbait. Kontrakoa berriz, Hollywood-en, diruz gainezka eta begira zelako filmak...

Gustura asko ikusiko nukeen beste filma *Together* txinatarra da, Chen Kaige-rena. Xarman-garria dirudi: Zuzendariak eginiko adierazpenak esanguratsuak, oso. Ez dakidana, areto komertzialetara ailegatu-

"Out harrapatu ninduten Langeren adierazpenek"

ko den da.

Filmez gain, bi *outsider* izan dira Donostian. Bata Dennis Hopper eta bestea, Jessica Lange. Benetan *out* harrapatu ninduten azken horren adierazpenek. Ederra eta argia izateaz gain, balentria ere baduela erakutsi du. G.W

Bush gorrotatzen duela, AEBetako administrazioak ez duela bere errespeturik merezi eta askotan lotsa sentitzen duela ipamerikarra izateaz. A ze nolako adierazpenak...adore-

tsua emakumea! Ezkerrekoak izan arren, famatu askok ez dute horrelakorik aitortu. Aktore ona? Bai, baina pertsonalki, Lange anderea, *chapeau*. Ay Jessica, zure herrikideen laurdena sikiera, horren kritikoa izanen balitz, eta espainolak eta euskal herritarrok...baina badakizue, banu, balego eta balitz... Aizue, pentsatzen hasita ez al duzue uste arestian aipatutako aurtengo Zinemaldiko bi filmen izenburuek zer edo zer egiten hasteko balioko liguketela Euskal Herrikooi?

Ondo pasatu Maritxura zoaztenok eta, gainontzekook ere bai, jakina!

LABUR

Arrakasta domekako mendi ibilaldian

Pozik dago Orixol taldea domekako mendi ibilaldiak lortutako arrakastarekin. 125 lagunek parte hartu zuten. Jende dezente da horrelakoetarako. Eta, egun osorako ibilaldia izan arren, batzuek eguerdi parterako bukatuta zuten bidea. Gazteen artean, Aitor Arana eta Aitor Unamuno aramaioarrak eta Harkaitz Zamakona otxandioarra izan ziren lehenengoak. Nagusien artean, berriz, Markel Ormaetxea. Gainerakoak, gehienak 14:30 eta 15:30 artean iritsi zirentz baina izan zen arratsaldeko bostetan heldu zenik ere.

Ipuin kontalaria eta Bolo Txapelketa Untzillan jaietan

UBANE MADERA

Etxaguengo jaien ostean, Untzillakoak datoz. Gaur hasi eta domekara arte iraungo dute. Besteak beste, XXI. Bolo Txapelketa izango da bihar, zapatua, gauean.

Arratsaldeko zazpitan hasiko dira Untzillako jaiak, kanpai errepika eta etxafuegoekin. 21:00etan, berriz, auzotarrek afaria egingo dute, eta afalostean bertso saio bikaina izango dute Sebastian Lizasorekin eta Angel Mari Peña-garikanorekin.

Zapatuan, berriz, meza izango da eguerdian, hildako auzokideen alde; gero, auzoko trikitilariak bazterrak alaituko dituzte.

Arratsaldean segituko du festak, bereziki, umeendako. Masi-klown Ikimikilip izeneko ipuin kontalaria arituko da lehenengo, eta gero, jolasak izango dituzte. Gau partean, 22:30ean, berriz, dantzaldia izango da Untzillan, Lotxo taldearekin. Eta gauerditik gertu, 23:00etan, hain justu ere, Murumendi elkarteko XXI. Bolo

ARTXIBOA

Denetarik izango da Untzillako jaietan.

Txapelketa, sari ederrekin.

Esan beharra dago, era berean, gauean buzkantzak eta ogitartekoak izango direla jaizaleen gosea baretzeko.

Eta, azkeneko egunean, dome-

kan, hasteko, meza nagusia izango dute, 12:00etan, Santa Agedako abesbatzarekin. Gero, dantza taldeak saioa eskainiko du. Eta, bukatzeko, 13:00etan, *Bermut* dantza izango da, Gardokirekin.

Jaiak bizi-bizi Etxaguenen

Asteburuan jaietan murgilduta ibili dira etxaguendarrak; giro politean, gainera. Egunez, adibidez, txapelketak izan zituzten giroa berotzen. Argazkian, Briska Txapelketako irabazleak ditugu: lehenengo bikotea Txomin-Arregik eta Jose Mari Mendialduak osatutakoa izan zen, eta bigarrena, Maria Luisa Etxebarriak eta Milagros Gonzálezek osatutakoa. Zorionak, bie!

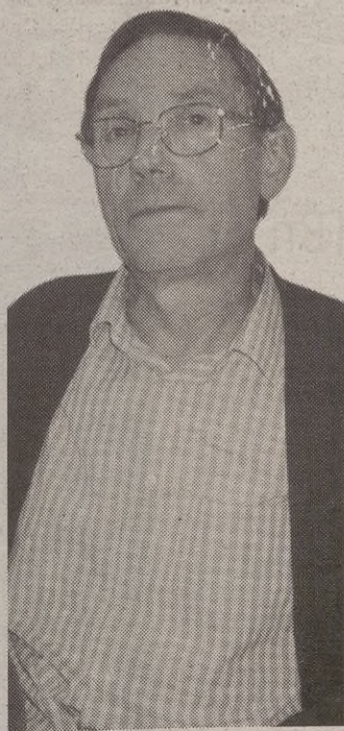
BOTEPRONTOAN/ Jesus Zabala · Andra Mari Kofradiako presidentea

“Kofradia existitzen dela erakusten duten lehenengo paperak 1562. urtekoak dira”

Aramaion badago bost gizaldi baino gehiago dituen talde bat: Andra Mari Kofradia. Ibarreko aitoren semeek sortu zuten, herritarren artean elkar ezagutzea eta harremanetan egotea benetan gaitza zenean. Hala kontatu digu Jesus Zabalak, kofradiako presidentea. Alzagarra da, nahiz eta aspaldian Ibarren bizi:

Noiz sortu zen taldea?
Kofradia existitzen dela erakusten duten lehenengo paperak 1562. urtekoak dira. Hortaz, kofradia dezente lehenagokoa zen. Elizaren paralelo hasitakoa da kofradia.

Zelan sortu zen?
Orain dela lauzpabost gizalditako kontuekin gabilta. Uste dut orduko jendearen premiak bestelakoak zirela gaurkoekin konparatuta. Ibarreko aitoren semeek sortu zuten. Garai hartan, auzoen arteko komunikazioak ez ziren gaur egungoaren modukoak; herritarrek ez zuten harremanik euren artean, baserritarrak lanean ibiltzen ziren etengabe... Hortaz, nire iritziz, sortu zen euren artean harremanak sortzeko; hain zuzen ere, Ibabeko Sortzez Garbiarengan zuten debozio eta babespean sortu zen. Gaur egun, aldatu da esanahia. Baserrita-

“Sortzez Garbiaren kofradia da. Irailaren bigarren domekan dugu ospakizun eguna”

ren artean oraindik badira kofradiakoarekin lotura duten ohitura arrastoak.

Zein amabirjina duzue?
Ibabeko Sortzez Garbia. Urtean behin izaten dugu ospakizun eguna; lehen, irailaren 8an izaten zen. Guk iraileko bigarren domekan egiten dugu. Eta oraindik ere antzina-antzinako ohituraren bat egiten segitzen dugu: lehengoek goizean *meza txikia* izaten zuten, eta, jakina, Jauna baraurik hartu behar izaten zenez, gosaldia barik etorri beharra zegoen. Eta, meza horren ostean salda hartzen zuten gosari moduan, izan ere, gero Meza Nagusirako eta Batzar Nagusirako gelditu behar izaten ziren. Hori gordeta dago.

Zenbat zarete?
185 anaikide. Horietatik gehienak herrian bizi dira eta besteak kanpoan. Herrikoek hiru euroko

kuota ordaintzen dute eta kanpokoek sei eurokoa. Izan ere, kanpokoak libre egoten dira egin beharreko zerbitzuetatik. Esan beharra dago, baita ere, auzo bakoitzean mezulari-diru biltzaile bana dagoela (Ibarren bi); urtero aldatzen dena. Haren lana da batzarren, hileta elizkizunen... berri ematea eta kuotak batzea.

Urtean zer egiten duzue?
Jaiegun bat (lehen aipatutakoa), eta kofradiako kideren bat hiltzen denean, haren izenean meza egiten dugu. Hileta meza ostean zerrenda pasatzen da, ohitura irajarratuz. Bestalde, gu arduratzen gara elizako mantentze lanez: konponketa lanak... Orain, adibidez, hezetan eragindako kalteak konpondu gura ditugu, baita teiltatua ere, aurrekontuaren arabera, baina ahalik eta lasterren.

Beste zerbait esan gura baduzu?
Datu interesgarri batzuk daude. Adibidez, ermita 1707an egin zuten, lehenagoko ermita baten gainean; sakristia 1772an eta goiko sala 1784an. Gainera, kanpai-horma motako kanpandorra du. Bestalde, Ibaberen baxera ere badugu; orain kanpoko museo batean dago, baina, ahalik eta lasterren ekartzeko asmoa dugu.

“Komunikazio modu berezia dago: auzo bakoitzean mezulari-diru biltzaile bana, Ibarren bi”

OHARRAK

ARGIA MOZTUKO DUTE

Aramaioiko Udalak aditzera eman digunez, datorren astelehenean, hilaren 7an, argindarra moztuko dute goizeko hamarretatik eguerdiko ordu bata eta erdiak arte. Eta gaineratu digu argi mozketa ibar osoan egingo dutela, Oleta auzoan izan ezik.

PERTSONA BEHARRA

Pertsona bat behar dute Aramaioiko Correosen ordezkapen bat betetzeko. Gidabaimena eta automobila izatea derrigorrezkoa da lan horretarako. Interesa duzuenok, deitu lehenbailehen: 945 44 53 71 telefono zenbakira.

ZERGAK

Martitzenean ireki zuten hiri-lur izaerako, landa-lur izaerako eta jarduera ekonomikoaren gaineko zergak ordaintzeko epea. Azaroaren 29an itxiko dute borondatezko epea; horrenbestez, hortik aurrera ordaintzen dutenei %20ko gainkarguarekin kobratuko diete. Ordainketa helbideratuta dutenei haiek emandako kontu zenbakia- ren bitartez kobratuko diete; bestelakoek Vital Kutzak Aramaion duen bulegoan ordaindu beharko dute.